

BRUSSEL DURVEN VERANDEREN IN EEN VOORBEELDIG EN DYNAMISCH GEWEST WAAR HET GOED IS OM TE WONEN, TE WERKEN EN ZAKEN TE DOEN

Een oproep van ondernemers en zelfstandigen aan de toekomstige politieke leiders van het Gewest

Het Brussels Gewest bezit een ongelooflijk potentieel en een schat aan sterke troeven! Economisch neemt het 20% van het BBP voor zijn rekening. Politiek bekeken is het een belangrijk centrum voor strategische besluitvorming in België en internationaal, o.a. dankzij de aanwezigheid van de hoofdzetel van de Europese Unie en het hoofdkwartier van de NAVO. Het Gewest is ook een trefpunt van cultuur en ondernemerschap, met de hulp van boordevol talent en initiatief. Het heeft dus veel troeven in handen om een voorbeeldig en aantrekkelijk stadsgewest te worden die – zowel lokaal als internationaal – inwoners, bezoekers, besluitvormers, vernieuwers en economische spelers aantrekt.

Datzelfde Gewest staat echter voor een aantal grote uitdagingen:

- **De tewerkstelling blijft te laag**, het gevolg van **scholings- en vaardigheidsproblemen**. Het aantal jongeren dat noch onderwijs, noch een opleiding volgt en bovendien werkloos is, baart heel wat zorgen in de context van een vergrijzende Belgische bevolking.
- **40% van de bevolking loopt het risico tot armoede te vervallen**.
- De **stedelijke** en economische **uittocht**, vooral van de middenklasse, moet worden afgeremd.
- De economische transitie van het Gewest vergt naar schatting een **investering van meer dan 80 miljard euro**, waarvan de helft louter en alleen voor de renovatie van gebouwen.
- En om te kunnen reageren op de **opeenstapeling van crises** nu en in de toekomst, is het ten slotte absoluut noodzakelijk dat overheden meer veerkracht aantonen.

Het Gewest moet dus meer dan ooit efficiënt zijn in zijn ingrepen en werkmethoden. Dit is de voorwaarde om te kunnen investeren en zich aan te passen. Financiële gezondheid is een must. Jammer genoeg is dit vandaag niet het geval: **de schuld van het Gewest blijft toenemen** en zal in 2028 19 miljard euro bedragen als niets verandert in het huidige beleid.

Brusselse ondernemers en zelfstandigen willen nog steeds in het potentieel geloven en actief bijdragen tot de ambitie om Brussel om te toveren tot een stad van uitwisselingen, met een voorbeeldige levenskwaliteit, economische dynamiek en aandacht voor het milieu.

Om dit succes te verzekeren, doet BECI vandaag een oproep aan de toekomstige politieke besluitvormers en spoort ze **het Gewest aan om zoveel mogelijk te voldoen aan de eisen van een positieve dynamiek** in Brussel.

Voor de economische spelers die wij zijn, kan deze dynamiek op gang worden gebracht dankzij:

1. de vaardigheden en energie van mannen en vrouwen die in Brussel wonen en/of werken;

2. faciliteiten en infrastructuur, voornamelijk voor mobiliteit, innovatie en milieu;
3. een toepasselijk en relevant regelgevingskader ondersteund door goed bestuur.

BECI vraagt toekomstige politieke besluitvormers om extra aandacht te besteden aan de hierna beschreven drie pijlers, mét de nadruk op hun onderlinge afhankelijkheid en de noodzaak om die projecten tegelijkertijd uit te voeren. Bovendien moeten die gepaard gaan met actieve promotie van de stad, namelijk door een impactvolle citymarketing.

1/ Het Gewest moet iedereen in staat stellen zijn plaats te vinden

Verschuivingen in de vereiste vaardigheden en veranderende arbeidsmarkt, armoede en informele arbeid: allemaal grote menselijke uitdagingen waar de stad mee wordt geconfronteerd. Brussel loopt ook achter wat betreft de tewerkstellingsgraad, tegen een achtergrond van 108 knelpuntberoepen (26.000 openstaande vacatures). De volledige actieve bevolking, ongeacht de situatie, moet een baan kunnen vinden en zo deelnemen aan het economische leven.

Doel tegen 2030: **80%** tewerkstelling van de beroepsbevolking.

Vaardigheden voor vandaag en morgen ontwikkelen via training en onderwijs

Beroepen veranderen snel, net als loopbanen. Levenslang leren komt tegemoet aan de behoeften van werknemers en aan de waarden die de bedrijven vooropstellen. Vandaar de absolute noodzaak om de trajecten die naar werk leiden te versterken, samen met de Gemeenschappen. Voor het onderwijs betekent dit sleutelen aan de kwaliteit, die trouwens zeer uiteenlopend is en niet voldoende in verhouding staat tot de kosten. Voor beroepsopleidingen, inclusief opleidingen in bedrijven, stellen we voor dat die voor meer dan 100% van de kosten aftrekbaar zijn.

Ten slotte moet het Gewest ook professionele begeleiding aanmoedigen om loopbaanheroriëntering te vergemakkelijken. Het kan zich daarbij bijvoorbeeld laten inspireren door de "loopbaancheques" die in Vlaanderen worden aangewend.

 Sébastien, KMO bedrijfsleider in softwareontwikkeling: "Ik zoek al 2 jaar kandidaten voor een specifieke programmeertaal. Ik vind gewoon geen kandidaten!"

75%
van de mannen en
80%
van de vrouwen
ouder dan 55 heeft
de arbeidsmarkt
verlaten.

Deze acties beantwoorden aan de meer algemene context van een vergrijzende bevolking en de financiering van pensioenen. Het einde van loopbanen is aan optimalisering toe. Datzelfde geldt voor het financiële evenwicht en de harmonisatie van pensioenregelingen.

De groeiende armoede actief bestrijden

Het is nu eenmaal zo: armoede viert hoogtij in Brussel. Het aantal jongeren (van 18 tot 24 jaar) dat een leefloon ontvangt, is meer dan verdubbeld tussen januari 2011 en januari 2021. Het aantal daklozen of mensen die slecht gehuisvest zijn, steeg met bijna 20% tussen 2020 en 2023. Armoede heeft een ingrijpende invloed op de gezondheid en de opvoeding. Ze weerspiegelt de ongelijkheden die moeten worden

aangepakt om de cohesie van de samenleving te waarborgen en iedereen een plaats te geven als werknemer, inwoner en consument.

Laten we niet langer het beheer van armoede financieren: investeren in de bestrijding en preventie van armoede op de lange termijn zou veel efficiënter zijn. Nogmaals, onderwijs is waarschijnlijk het beste wapen, ook al blijft het een communautaire bevoegdheid.

40% van de
Brusselse bevolking
leeft onder de
drempel van het
armoederisico, **3**
keer meer dan in
Vlaanderen.

Werkgelegenheid voor iedereen bevorderen, binnen het wettelijke kader

Opleiding en specifieke maatregelen moeten mensen zonder toegang tot tewerkstelling in staat stellen hun plaats te vinden. Deze baan moet dan wel binnen het wettelijk kader passen. Rechtvaardigheid en economische rationaliteit vereisen trouwens dat het Gewest actief zwartwerk en de informele economie bestrijdt. Die vertegenwoordigen waarschijnlijk meer dan 15% van het BBP.

De overheid moet ook de situatie ophelderen van illegale immigranten op arbeidsleeftijd. Aan mensen die in het land mogen blijven, moet dit zo snel mogelijk en onder de best mogelijke omstandigheden worden bevestigd. Op die manier kunnen bedrijven de betrokken mensen een professionele toekomst garanderen.

2/ Huisvesting, mobiliteit en voorzieningen: de sleutels tot een aantrekkelijk Gewest

Het volstaat niet om Brusselaars toegang tot werkgelegenheid te verschaffen. Ze moeten ook gemakkelijk onderdak kunnen vinden en zich kunnen verplaatsen – net zoals niet-Brusselaars, toeristen en economische besluitvormers gemakkelijk naar Brussel moeten kunnen komen en er zich moeten kunnen vermaken. Huisvesting, mobiliteit en voorzieningen moeten prioriteiten zijn voor het Gewest.

Huisvesting en de "Renolution", de fundamenten van een moderne stad

Het is ondertussen een cliché geworden: wonen in Brussel wordt steeds moeilijker en duurder. Om milieuvriendelijke toegang tot huisvesting te bevorderen, bestaat er geen andere oplossing dan een verdichting van het stedelijk weefsel en de beperking van de stadsuitbreiding. Daarom pleiten wij voor de afschaffing van verwijderingspremies

50% van
de economische
transitie-inspanning
(namelijk 200 miljard)
zal gericht zijn op
gebouwen (NBB).

zoals kilometervergoedingen, en voor stimulansen om het gebruik van leegstaande of onderbenutte terreinen aan te moedigen. Zowel inwoners als bedrijven moeten zich in Brussel kunnen vestigen.

Huishoudens moeten daarom toegang krijgen tot betaalbare huisvesting. Het Gewest moet de ontwikkeling van verscheidene soorten woningen (flexibele huisvesting, gedeelde of coöperatieve woningen, enz.) ondersteunen.

Deze woningen moeten ook voldoen aan de eisen qua energieverbruik. Zover zijn we echter nog lang niet: bijna één op twee woningen in Brussel heeft een EPB-niveau F of G. Het Gewest moet daarom de energierenovatie en de bouw van duurzame woningen versnellen. Dit begint met een snellere afgifte van bouw- en andere vergunningen. Momenteel zijn de termijnen te lang, wat de aanpassing aan de milieuitdagingen vertraagt en de vastgoedmarkt schaadt, die toch al onder druk staat.

City mining' en steun aan de circulaire economie en aan de lokale industrie zullen van fundamenteel belang zijn om de doelstellingen van "Renolution" en, in bredere zin, die van Net Zero Carbon tegen 2050 te bereiken. Het gebruik van lokale energiebronnen moet worden aangemoedigd, enerzijds via zonne-energie en windenergie in de stad, anderzijds door het potentieel van warmtenetwerken. Openbare aanbestedingen zullen nuttig zijn om deze doelstellingen te bereiken.

Vervoer: congestie verminderen, doorstroming verbeteren, internationaliseren... en pedagogisch optreden

Huisvesting is belangrijk, maar mobiliteit evenzeer. Het "Good Move"-plan berustte op een visie die voornamelijk relevant was voor milieuvraagstukken. Helaas stelt iedereen vast dat de uitvoering ervan zonder overleg gebeurde, wat de geleverde inspanningen teniet heeft gedaan en massaal verzet heeft ontketend. Het is absoluut noodzakelijk dat het Gewest pedagogisch optreedt en tegelijkertijd een evenwicht tracht te vinden tussen de verschillende belangen.

1 tot 2% van het
BBP per jaar:
de kosten van
verkeersoverlast in
België.

Eerste probleem: Brussel is berucht vanwege zijn verkeersoverlast. De Ring is aan herstructurering toe en infrastructuur zoals tunnels moet worden gerenoveerd. Het streefdoel is en blijft een verlichting van het bestaande verkeer, in geen geval een toename ervan. Vandaar het belang om de verschillende vervoerswijzen op elkaar af te stemmen en multimodaliteit aan te moedigen.

 Sanaa, directeur van een B2B-bezorgbedrijf: "We zijn bereid om vroeger of later te leveren, om het leven voor de lokale bevolking gemakkelijker te maken. Maar we moeten er de kans toe krijgen!"
Maar dat moet wel mogen!"

20% van de economische activiteit van het Gewest doet een beroep op de luchthaven, die verder ontwikkeld moet worden.

Tweede probleem: het is moeilijk om in de stad te parkeren. En toch kan de economische activiteit niet zonder logistiek. Die is essentieel voor de bevoorrading van de stad, maar gaat gebukt onder een gebrek aan parkeerplaatsen. De laad- en losactiviteiten moeten worden vergemakkelijkt door de toegangstijden te verlengen en voldoende parkeerruimte te bieden. Het Gewest moet een dynamisch parkeerbeleid invoeren dat financieel redelijk blijft. In plaats van parkeergelegenheden buiten de openbare weg te belasten, moet er openbare ruimte worden vrijgemaakt van auto's die daar 95% van de tijd geparkeerd staan.

Het derde vraagstuk is dat Brussel niet over de transportinfrastructuur beschikt die zijn uitstraling buiten onze grenzen nochtans vereist. De ontwikkeling van een werkelijk internationale luchthaven is essentieel. Grote treinstations moeten ook een rol spelen om de stad degelijk met de buitenwereld – en met de luchthaven – te verbinden en om reizigers een positieve eerste indruk van Brussel te geven.

Tot slot moet het Gewest multimodaliteit garanderen, zodat iedereen zich kan verplaatsen zoals hij of zij dat wil. Mensen moeten probleemloos een elektrische auto kunnen opladen, gebruik kunnen maken van efficiënt openbaar vervoer, carpoolen en zich veilig te voet of met de fiets kunnen verplaatsen. In geval van nood moeten veiligheids- en medische diensten snel kunnen reageren, en mensen met beperkte mobiliteit hebben het recht op een gemakkelijke toegang tot de stad.

Al deze mobiliteitsprojecten moeten zo weinig mogelijk negatieve gevolgen voor het milieu hebben. Ze moeten op intelligente wijze publieke en private spelers laten samenwerken en vertrouwen op technologische oplossingen.

Digitale technologie, innovatie en een strategische ontmoetingsplaats

Technologie vormt de kern van de economische activiteit. We moeten kunnen vertrouwen op een sterke digitale infrastructuur. Het Gewest dient de ontwikkeling van glasvezel en 5G te bevorderen, want deze instrumenten zijn van doorslaggevend belang voor de economie van de 21^e eeuw.

We moeten ook kunnen innoveren. Van het Gewest wordt verwacht dat het blijft investeren in onderzoekscentra, universiteiten en startende technologiebedrijven. Dit moet gebeuren in samenwerking met bedrijven en universiteiten, zonder de internationale dimensie uit het oog te verliezen.

Om dit te bereiken moet Brussel grootschalige evenementen kunnen aantrekken. Vandaag is er op dat vlak te weinig aanbod. Daarom vragen we om de bouw van een congrescentrum met 5000 plaatsen. Het Gewest moet bovendien de horeca ondersteunen om de kwaliteit van de beleving te verbeteren voor bezoekers: toeristen, beleidsmakers, professionals of mensen die aan het nachtleven deelnemen.

City marketing: dare to be Brussels!

Om zich als stad met een internationale uitstraling te positioneren, moet het Gewest ook zijn citymarketing en externe promotie versterken, die de laatste tijd volledig zijn stilgevallen. Initiatieven om de aantrekkingskracht van Brussel te versterken moeten de unieke eigenheid van de stad benadrukken. Hiervoor bestaan tools als het strategische merkplatform <https://www.internationalbrand.brussels/>.

Het werd door het Gewest gelanceerd en berust op 18 maanden onderzoek, concurrentieanalyse en samenwerking met verschillende belanghebbenden en burgers, waaronder BECI, dat actief heeft bijgedragen aan dit project.

Brussel is uniek en heeft het potentieel om een van de beste steden ter wereld te worden om in te wonen, te werken en te leven. Dit moet worden verwezenlijkt en bekendgemaakt.

3/ "Goed bestuur": het beheer van het Gewest op orde brengen

We vragen het Gewest om een positieve dynamiek tussen inwoners, bedrijven, innovatie en interactie tussen de stad en haar nationale en internationale omgeving te bevorderen.

Het Gewest moet ook garant staan voor de veerkracht van de samenleving in het licht van opeenstapelende crises en toekomstige transformaties, en zich wapenen voor wat we al dan niet kunnen voorzien. Het Gewest moet instaan voor stabiliteit, voorspelbaarheid en rechtvaardigheid.

Het Gewest moet dringend zijn schuld verminderen

Het Gewest moet dus financieel gezond zijn. Vandaag stellen we echter vast dat er geen speelruimte meer overblijft. De schuld is ondraaglijk geworden en blijft toenemen: de begroting voor

2024 voorziet 7,9 miljard euro aan uitgaven tegenover 6,5 miljard euro aan inkomsten.

Een ambitieus schuldreductieplan is voortaan een absolute noodzaak.

Bovendien moeten de middelen beter worden toegewezen, namelijk vooral aan herverdelingsacties, en dan wel door de druk van de administratieve kosten zoveel mogelijk te beperken. Tegelijkertijd moet er

worden gewerkt aan de omvorming van alle vaste

activa van het Gewest en van de gemeenten in capaciteiten en vectoren voor productieve investeringen of, op zijn minst, in middelen om de schuld terug te schroeven.

Vereenvoudigen en stroomlijnen: de sleutels tot een effectief belastingbeleid

Het Gewest kampt met zijn schuldenlast, de bedrijven met hun financiële lasten. De belastingdruk en het aantal – soms tegenstrijdige – maatregelen nemen voortdurend toe. Onroerende voorheffing, BWLKE, belastingen op kantoren, elektrische laadpalen, relais voor mobiele telefonie en de beperkingen van de stedenbouwkundige regelgeving zijn slechts enkele voorbeelden van de lasten die zwaar doorwegen op de schouders van de economische spelers. Het is essentieel om de belastingdruk te verlagen.

 Martine, KMO-bedrijfsleider (traiteur): "We willen helpen de CO₂ te verminderen, het is onze toekomst, maar er zijn zoveel regels dat we er uiteindelijk niets meer van begrijpen, we zien alleen de kosten."

We moeten bovendien vereenvoudigen. De procedures zijn aan optimalisering toe, ook tussen de verschillende overheidsniveaus. Het "only once"-principe moet worden toegepast, zodat administratieve informatie slechts één keer wordt doorgegeven. Ook het beleid, bijvoorbeeld tussen gemeenten en het Gewest, moet worden geharmoniseerd en de gewestelijke institutionele architectuur moet worden gerationaliseerd.

Het Gewest heeft de plicht om op elk niveau het goede voorbeeld te geven

Wat de materie ook moge zijn, het Gewest heeft de plicht om zich voorbeeldig te gedragen. Hiervoor baseert het zich op de ESG-principes (Environment, Social and Governance) en op een nauwgezette methode die op de volgende elementen berust:

- nauwkeurige analyse en duidelijke planning;
- een systematische beoordeling van de kosten-batenverhouding van maatregelen;

- dialoog met belanghebbenden en samenwerking via publiek-privé partnerschappen;
- transparantie en communicatie om instemming te creëren en de citymarketing te versterken.

Dezelfde nauwgezetheid geldt voor de uitvoering van openbare aanbestedingen, vanaf de bepaling van doelstellingen en procedures tot en met de snelle betaling van contractanten en de actieve bestrijding van corruptie.

Dankzij deze rigoureuze methode zal het Gewest zich kunnen concentreren op zijn taken als strategische speler, "samensteller" en beschermer, waarbij het zijn werk als operator beperkt en onnodige concurrentie tussen het Gewest en privéspelers vermijdt.

Al deze aanbevelingen maken deel uit van een collectief streven om van Brussel een voorbeeldig en dynamisch Gewest te maken waar het aangenaam wonen, werken en ondernemen is.

Beci

BECI vertegenwoordigt 35.000 bedrijven die actief zijn in het Brussels Gewest, evenals zelfstandigen, bedrijfsleiders en vrije beroepen. Elke dag investeren we onze energie in pogingen om het Gewest dynamischer te maken. Wij geloven dat Brussel, de toekomstige Culturele Hoofdstad van Europa, een internationale referentie kan worden op het gebied van levenskwaliteit, duurzame ontwikkeling, economisch dynamisme en innovatie. Wij roepen het Gewest en alle overheidsinstanties op om ervoor te zorgen dat aan de voorwaarden voor het succes van de stad wordt voldaan en om samen te werken aan dat succes.

Om lid te worden van BECI of meer over ons te weten te komen: <https://www.beci.be>

